

STRASCHILL'ova grenčica iz zelenjave povzroči
moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovce
vojake, romarje itd.

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pri Witschaete in na obeh bregovih Scarpe bilo je ognjeno delovanje do noči živahno. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na Chemin des Dames u dosegel je artiljerijski boj pri Braye in Craonelle popoldne veliko silo. Pred nastopom teme napadli so Francozi zapadno posesti Froidmont in obenem pri mlinu od Fanelerea. Na obeh krajih so bili z velikimi izgubami zavrtni. Na Winterbergu podvezal je naš uničevalni ogenj izvršitev nekega pripravljajočega se ognja. V Champagni bilo je bojno delovanje artiljerije med Nauroy in dolino Suippesa v večernih urah živahno. — Armada vojvode Albrechta. V gozdu od Apremonta vdrle so naše naskočne čete v francosko postojanko in se vrnile z 28 vjetimi in 3 minkimi metelci. — Včeraj smo 10 sovražnih letal in en balon sestrelili. Dne 21. in 22. maja so Angleži in Francozi 10 letal v zračnem boju in vsled odpornega ognja izgubili.

Vzhodno bojišče. Na večih delih fronte se je bojno delovanje oživilo. Vzhodno od Tuckuma blizu obrežja Vzhodnega morja bili so ruski poizvedovalci prepodeni.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

4730 Italijanov vjetih.

Avstrijsko uradno poročilo od
petka.

K.-B. Dunaj, 25. maja. Uradno se
danes razglša:

Italijansko bojišče. Ogromni naval Italijanov proti Sočini fronti peljal je i včeraj zopet do izredno ljute borbe. V zmagovitem odporu so naše čete vztrajale. Naše postojanke smo brez izjeme obdržali. Severno krilo italijanskih napadalnih armad bilo je zopet proti visočinam Vodice in Monte Santo naprej potisnjeno. Posebno besen in trdovraten je bil boj za visočino 652 južno od Vodice, ki je bila v večernih urah od Italijanov zavzeta, ponoči pa v ure dolgem bližinskem boju od naših hrabrih čet zopet nazaj vzeta. Tukaj kakor na Monte Santu pustil je umikajoči se sovražnik na stotine mrličev ležati. Kraška visoka planota bila je zopet pozorišče v velikem napravljenega poskusa predora. Brezobzirno metali so Italijani svoje množice proti našim utrdbam. Čeprav so te vsled prejšnjega obstreljevanja znatno trpele, — nerazbit in hladnokrvn sprejel je za njimi branitelj sovražnika. Čez celi dan in mnogokrat tudi ponoči se je na Fajti Hribu, pri Kostanjevici in južno od nje do morja za naše postojanke borilo. Vsi napori sovražnika ostali so zaman. Nikjer ni predrl. Infanterija in artiljerija delita se pri uspehu tega dneva. Dne 23. maja smo vjeli 130 italijanskih oficirjev in 4600 mož. Njih število se je včeraj znatno povišalo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 25. maja. (W.-B.) Iz
likega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V oddelku Wytschaete in severno-vzhodno od Armentièresa sunili so po močnemu ognjenemu učinku angleški poizvedovalni oddelki naprej; bili so v bližinskem boju nazaj vrženi. Ob Artois-fronti se je ogenj zvečer povišal. Zlasti severno-zapadno od Lensa, pri Bullecourtu in pri Loosu vdrle so angleške sile v naše najsprejnejše jarke, iz katerih so bile s protisunkom prepodene. Na nekem krajevno omejenem mestu se še bori. Severno-zapadno od Bullecourta so se sunki večih angleških kompanij pred našo postojanko izjalovili. — Armada nemškega

prestolonaslednika. Severno od Craonelle in zapadno ceste Corbeny-Pontavert so se zvečer po živahnem ognju zapričeli delni napadi Francozov z velikimi izgubami razbili. V zapadni Champagni bilo je bojno delovanje artiljerije povišano. — Včerajšnji dan stal je nasprotnike 10 letal, ki so bili v zračnem boju in z odpornim ognjem sestreljeni.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Orjaški boji ob Soči.

Avstrijsko uradno poročilo od
sobote.

K.-B. Dunaj, 26. maja. Uradno se
danes razglša:

Italijansko bojišče. Velika bitka na južnem zapadu traja naprej. Ako se je zamogla ljutost bojev od 23. na 24. maja še povišati, potem se je to včeraj zgodilo. Nikdar v ravnokar dokončanih dveh letih boja stala je junaška Sočina armada večjim naporom sovražnika nasproti, kakor v teh dneh. Bojišča so bila tudi včeraj staroznana: Prostor pri Plavi, visočina pri Vodici, Monte Santo, gričino ozemlje od Gorice. Povsod je naskočil sovražnik naše črte, mestoma dva- in trikrat. Vedno zopet razbile so se njegove naskočne kolone ob našem hrabrem protiodporu. Najmočnejši množinski sunek veljal je zopet našim postojankam na kraški visoki planoti. Kar so imeli branitelji izvršiti v teh bojih v odporu in protinapadu, v trdnem vztrajanju pod najmočnejšim topovskim ognjem in v borbi moža proti možu, to pripada zgodovini. Jasneje, kakor vse drugo, govori uspeh: Čeprav v najsrajnejšem jugu fronte boj za male oddelke še ni dokončan — usoda dneva se je odločila popolnoma v našo prid. **Sovražni naval razbil se je na celi fronti krvavo in brezuspešno.** Sovražnik svojemu cilju, predreti naše črte, ni prišel na 15. dnevu bitke niti za en korak bližje, nego na prvem dnevu!

Šef generalštaba.

Nemški uspehi na zapadu.

Nemško uradno poročilo od
sobote.

K.-B. Berlin, 26. maja (W.-B.) Iz
likega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Boji pri Loosu končali so s tem, da smo nasprotnika popolnoma iz naših jarkov vrgli; pridobili smo vjete in strojne puške. Artiljerijski ogenj je bil kakor v prejšnjih dneh na obeh bregovih Scarpe živahen. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob Chemin des Dames bil je južno od Pargny z neznatno lastno izgubo napad izvršen, ki je naše postojanke mnogo izboljšal. V krasnem naskoku vrgle so naše čete nasprotnika, vjete 14 oficirjev, 530 mož, zaplenile 15 strojnih pušk in mnogo orožja. V pridobljenih črtah se je en francoski protinapad gladko zavrnil. — V zapadnem delu Champagne pričeli so po ljutemu artiljerijskemu učinku, ki se je popoldne do bobenskega ognja povišal, močni napadi proti našim visočinskim postojankam južno in južno-vzhodno vd Storoy v 4 kilometrih širokosti. V bližinskem boju so bili Francozi vrženi, s protisunkom posamezni kraji očisti. Po izjalovljenju prvega napada zapričel je sovražnik dva nadaljna napada, ki sta se istotako izjalovila. — Eno naših zračnih brodovij obmetalo je na južnem obrežju Anglije Dover in Folkestone. Tudi nad kopnem prinesli so nadaljni poleti dobre uspehe. V mnogoštevilnih zračnih bojih izgubil je sovražnik včeraj 20 letal, enega pa v odpornem ognju.

Vzhodno bojišče. Med Düno in Beresino ter od železnice Złozow-Tarnopol do prednje pokrajine Karpatin v

obmejni pokrajini Moldave bilo je ognjeno delovanje živahnejše nego drugače.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Dosedanji potek desete Sočine bitke. — Nad 13.000 Italijanov vjetih.

Avstrijsko uradno poročilo od
nedelje.

K.-B. Dunaj, 27. maja. Uradno se
danes razglša:

Vzhodno bojišče. Mestoma močnejši ruski artiljerijski ogenj, na katerega smo pismerno odgovorili.

Italijansko bojišče. Najpomembnejše delo bitke ležalo je včeraj popolnoma na južnem krilu Sočine armade. Severno od Vipavske doline prišlo je, razven nekega s protisunkom hitro odbitega napada na visočine pri Vodici, le do topovskih bojov manjšo silo. Na kraški visoki planoti zbral je sovražnik zopet ogromne množice vojakov. Na Fajti Hribu in pri Kostanjevici bil je boj brez izjeme pred najprednejšimi jarki vstavljen; tu so se vsi napadi razbili. Med Jamiano in morjem bila je bitka živahnejša. Nekatere visočine so večkrat čez dan svojega lastnika menjale, a nezlomljena trdna je ostala i tukaj fronta branitelja. Glavno breme boja nosi kakor vedno čez vso hvalo zvišena infanterija. Honvedski regimenti št. 12 in 31 in honvedski bataljon III/20 zavrtnili so v 48 urah 17 sovražnih napadov, ogrski armadni regiment št. 37 pa 18 napadov na enem dnevu, na katerem je poleg tega trikrat neko visočino naskočil. Regimenti 11, 55, 91 in 98, v katerih vrstah stojijo danes sinovi vseh avstrijskih narodov, priborili so si pri Jamiani trajno slavo. Artiljerija tekmovala je z glavnim orožjem na hrabrosti in trdnem vztrajanju. Artiljerijski lajtnant nadvojvode Leopold pridružil se je z nekaj kanonirjem nekemu infanterijskemu regimentu, naskočil v najsprejnejši črti in prinesel dve italijanski strojni puški kot plen nazaj. Armadni in pomorski letalci ne prinašajo samo za izpoznanje sovražnega položaja važne poizvedovalne uspehe, marveč podpirajo tudi požrtvovalno artiljerijo in infanterijo v vsi fazah bitke. Avtomobilna četa privržev v najhujšem italijanskem ognju dan noč vojne potrebnosti do najsprejnejših črt. Števil od 23. maja na kraški visoki planoti vjetih Italijanov presega 250 oficirjev in 700 mož. **Skupno se je od začetka desete Sočine bitke nad 13.000 neranjenih Italijanov vjetih.** Eden najbistvenejših predpogojev zmagovitega odpora je bogato obdarjenje branitelja s topovi, strojnimi puškami, strelivom in tehničnim orožjem. Ako se sovražniku ob Soči 16. bojnih dnevih ni posrečilo, doseči katerikoli važni dobiček, potem pripada bogati četa lež na tem uspehu tisočim možem in ženam, ki v delavnicah orožja zaledju, polni domovinskega duha, z veseljem in teško, za vojno armado pa meddajno delo izvršujejo. Stalna hvala domovini jim je gotova.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 27. maja (W.-B.) Iz
likega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Ob Wytschaete in na obeh bregovih Scarpe je ognjeno delovanje zopet večji obseg zavzelo. Večkrat je angleške poizvedovalne sunke zavrnilo, južno zapadno od Acheville in severno od Monchy pa pripravljene postojanke sovražnih naskočnih čet pod učinkujoči ogenj vržene. — Armada nemškega prestolonaslednika. Zaman so poskusili zvečer Francozi v 4-urnem napadu nam zopet iztrgati v kamnolomih južno od Pargay pridobljene postojanke. Tudi en po nastopu teme zapričeli

glasom katerih so že pri zadnjeletnem obdelovanju polja vojni vjetniki setev ali mlade rastline nalašč poškodovali.

Vojnim vjetnikom vposlani listki imajo sledečo vsebino: „Navodila za oškodovanjanja in uničenje. Delajte propagando pri delavcih na kmetih in podučujte jih, da izrežejo oči in poganke setvenega krompirja z nožmi in lesom. Dobite v šokoladi, pogači ali biskvitu tudi male aparate zato. Namažite v delavnicah stroje s priloženo zobno pasto! Odgovorite takoj, ako rabite material za požige ali pastilje za okuženje živine. Potem se vam jih določijo. Citajte instrukcijo v skatli pastil! Dobite tudi mali aparat za požiganje, ki šele 3 do 4 ure pozneje, ko je prinešen na lice mesta, ogenj povzroči. Položite ta aparat v velika posestva, v železniške vozove, za odhod pripravljene vlake. Na posestvih dajte živini naprave pastilje, potem šele zanetite ogenj. Spravilo se bode potem živino drugam, tako da bode drugi hlev okužila. Vaše delo se bode po uspehu poplačalo. Priti morate konečno tako daleč, da bodejo vsa posestva v plamenih stala in vsa živina uničena. Ničesar ne pustite neposkušeno. To bode sovražnika kakor bič zadelo. Tako delujte krasno za zmago in rusko domovino.“

Potem obsegajo ti listki navodila za uničevanje setvenega krompirja, krompirjeve žetve, skladišč krompirja itd.

Tako hudobno nečloveško agitacijo razvijajo torej naši sovražniki med ruskimi vjetniki, katerim se pri nas gotovo stokrat bolje godi, nego našim vjetnikom na Ruskem. Oblast je storila potrebne odredbe, da se ta agitacija v kali zaduši in da se požige ter uničevanja naših setev prepreči. Vsekakor pa je treba, da je tudi ljudstvo pametno in da čuva, kajti v kljub človekoljubnosti moramo vendar pomisliti, da je ruski kakor drugi vojni vjetnik vedno naš sovražnik. Bodimo previdni, da se nam doma ne vgnezdijo sovrag!

Zanimivo zborovanje.

Dne 20. maja vršilo se je v Gambrius-halle v Mariboru od mariborskega c. k. okrajnega glavarstva sklicano kmetijsko zborovanje, na katero so bila povabljeni občinska predstojništva, filijalke kmetijske družbe ter pomembnejši živinorejci v okraju. Od poklicanih večšakov, gg. namestništnega tajnika dra. Buchner iz Gradca in deželnega živinorejskega nadzornika Fr. Schneider, se je hotelo kmetijsko prebivalstvo podučiti glede živinskih rekviriranj na Štajerskem; hotelo se je obenem omogočiti prosti razgovor o vseh teh za kmetstvo prebivalstvo tako važnih vprašanjih.

Ali takoj v začetku zborovanja se je že opazilo, da so prišle tudi nekatere osebe na zborovanje, katerim se ni šlo za korist kmetijskega ljudstva, marveč ki so hotele to gospodarsko zborovanje zloračljati v svoje slovensko-

narodnjaške politične namene. Te osebe so celo brezsrčno zahtevo stavile, da naj se prebivalstvu, torej večinoma nedolžni deci v Mariboru, Celju, Ptuj in Gradcu najpotrebnejše mleko odvzame. Take hujskarije pač noben pošten kmet katerekoli narodnosti ne more odobravati. Ali omenjene politične osebe so se s svojo hujskarijo opekle in doživele le grozovito blamažo, čeprav jo hočejo zdaj s popačenimi in zlaganimi poročili v „Straži“ in „Gospodarju“ popraviti.

Zastopnik glavarstva g. komisar dr. Kramer otvoril je izredno dobro obiskano zborovanje in podal dr. Buchnerju v besedo, ki je stvarno govoril o najvažnejših vprašanjih živinske dobave. Zlasti je omenil tudi pritožbe glede visokosti kvote, glede načina živinske dobave in glede plačila oddane živine potom poštne hranilnice. Opozarjal je zlasti nato, da se je vezalo pri oddaji živine na poljedeljsko ministrstvo in da se ravna enakomerno z vsemi okraji na podlagi živinskega štetja. Industrijska mesta se je manj vpoštevalo, da se ohrani delavskemu ljudstvu najpotrebnejše mleko.

Potem je govoril g. Schneider. Pobil je zlasti neresnične govorice, kakor da bi pri dobavi živine Zgornja Štajerska manj trpela nego Spodnja Štajerska. Pojasnil je ves razvitek živinske dobave na Štajerskem, razmerje med vojaškim in civilnim postopanjem. Govornik je omenil in pojasnil natanko vse tozadevne pritožbe, ki so deloma opravljene, deloma pretirane. Tako je obžaloval globoko sedanjo grozovito pobijanje mlade živine; ali na Štajerskem ne moremo proti temu ničesar storiti, ker je poljedeljsko ministrstvo to pobijanje mlade živine z ozirom na dobavo cenega mesa odredilo.

Govora prinesla sta gotovo vsem zborovalcem mnogo podučljivega. Takoj potem pričela je pa politična gonja. Nastopil je „Gospodarjev“ urednik Žebot, ki je nalašč slovenski govoril, bržkone zato, da bi ga gospodje iz Gradca ne razumeli in mu ne mogli odgovoriti. Namesto o živinoreji govoril je o tem, da so Slovani ravno tako dobri patrijoti kakor Nemci (ljudstvo že, prijatelj Žebot, ali Kramarji, Grafenauerji, Hribarji pa ne! Op. ur.); potem je pričel grdi hujskarijo zoper mesta Maribor, Ptuj, Celje in Gradec. Zahteval je, da se tem mestam odvzame živino, ki je za preskrbo z mlekom prepotrebna. Nadalje je rekel Žebot, da se naj odvzame živino tudi milijonarjem Scherbaumu, grofu Herbersteinu (ki je sicer pobožen katoličan in Čeh! Op. ur.), grofu Schönbornu itd. Nekdo iz zborovanja je zaklical: „Kaj pa knezoškofu Napotniku?“ In „Gospodarjev“ urednik Žebot je odgovoril: „Tudi Napotniku in, ako potrebno, tudi mariborskemu mestnemu fajmostru!“ Napadal je potem firmo Scherbaum zaradi mrve, za kar mu je nekdo dejal, da govori „einen Stiefel“. Zahteval je tudi, da naj se živino jemlje potom občinskih predstojnikov, ne pa potom organov živinske vnovčevalnice.

Trdno pa je ponavljal, da se naj omenjenim mestam na vsak način živino odvzame. Že in tega je razvidno, da se mu je šlo edino le za gonjo dežele proti mestu, za stvar navado klerikalne stranke. Med njegovim govorom so se odigrali seveda jako burni prizori in skandali.

Na podlagi prevoda Žebotovega govora zvrnil je g. dr. Buchner vsa ta očitanja kot popolnoma neopravičena. Opozarjal je nato, da se prebivalstvu in zlasti otrokom ne more mleka odvzeti. Posebno natanko so govorili potem gg. veterinarski nadzornik Fischer, nadzornik Schneider in dr. Orosel, ki se je zlasti z mariborskimi razmerami pečal. Vsi govorniki so Žebotovo naročeno hujskarijo temeljito pobili. Živina v mestih je določena za dobavo prepotrebne mleka; pri temu je n. pr. v Mariboru Scherbaumova dobava mleka važni činitelj. Ako ima veleposestnik več živine nego mali kmet, potem je to posledica večjega posestva. Glede grdih napadov na g. v. Robmanit bil je klerikalni govornik podoben, da ni mogoče sive živine zamenjati; Götzove vole pa se je dalo na razpolago za prepotrebno poljsko delo v mariborski okolici. Tudi vsa ostala neopravičena očitanja Žebota se je temeljito zavrnilo. Govorili so še g. filijalni načelnik dr. Tausch, gospa Pachert, Theinburg in g. Girstmayer, ki je med drugim tri brezmesne dneve zahteval, da se ne pobije vso mlado živino, kar bi bilo usodepolno za bodočnost naše živinoreje. Konečno se je predlagalo, da naj se gg. dr. Orosel in Franca Girstmayer kot poslanca k merodajnim mestom odpošlje, da tam izročita izražene pritožbe. Žebot se je zopet nekaj repenčil, pa zborovanje ga je bilo že do grla sito. Da pa ne bi zamogel zopet kdo lagati, da se je slovenske kmete preziralo, predlagal je dr. Orosel sam, da naj se izvolita v dotično deputacijo tudi slovensko-klerikalna poslanca Roškar in Pišek. Predlog je bil ednoglasno sprejet. S tem je bilo tudi od g. dr. Kramarja vzorno peljano zborovanje končano.

Upamo, da bode to zborovanje kmetijskemu ljudstvu in gospodarskim težnjam naše dežele pomagalo. Upamo pa tudi, da bodo slovenski kruhodajci Žebota in ednakih ljudi vplivali, da se ne vlačijo več podle politike v gospodarsko delo!

S seboj vzeti

Je mogoče Fellerjev bol lajšajoči, osvežujoči mentolov črtnik zoper migreno z znakmo „Elsa“, ki stane samo 1 krono in se hram v leseni puščici. Poljski delavci, hribolazci itd. ga uporabljajo za ohladitev pri prehodu vročini, za preprečenje solčnega pika, dame ga uporabljajo zoper migreno, glavobol. V sled prijetnega duha učinkuje oživljajoče in brami žuželkam. Pri pikih žuželk odstranja trganje v koži, zabranja odrčenje in zatečenje kože. Rabi se ga lahko dolgo časa in stane samo 1 krono. — Ti mnogo tisočkrat preizkušeni izdelki se naročajo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 241 (Hrvatsko). Da se prihranijo poštinski troški, se lahko naroče zajedno še drugi tu priporočani ali splošno znani izdelki, n. pr. močno francosko žganje, cimetove kapljice, Hofmanove kapljice; tucet stane samo 4 krome 30 v. Za zavoj in postnino 2 K 30 v več.

Razno.

Sleparija. V gostilno „Jägerwirt“ v Hocha prišla sta dva kolesarja, se najedla in napila in hotela potem odpeljati, brez da bi ceho plačala. Krčmarico, ki ju je hotela nazaj držati, privlekla sta v kuhinjo, zaklenila vrata in jo tepla. Slučajno je prišel njen mož, revirni gozdar Jožef Perschunig domu, kateremu sta pa istotako grozila. Šele ko so druge osebe došle, je eden kolesarjev zbežal; drugo sta oddal orožnikom. Zaprti je frizer Jakob Logar iz Maribora. Pobegnili pa, ki je imel korporalsko uniformo, se piše baje

Welternte:

102 600 000 T Weizen	1915	87 600 000 Tonnen Mais
76 000 000 T Weizen	1916	738 000 000 Tonnen Mais
55 900 000 T Hafer		48 000 000 Tonnen Hafer
27 000 000 T Roggen		23 000 000 T Roggen
26 000 000 T Gerste		23 000 000 T Gerste

Svetovna žetev

Prinašamo sliko o svetovni žetvi leta 1915 in 1916. Slika nam dokazuje, da je bila žetev lanskega leta mnogo slabša. Glavni pridelek pšenice kaže najbolj neugodne številke. Poleg tega koruza, ki bi pomanjkanje pšenice drugače krila, ki je pa upanje naših sovražnikov izjalovila. Lakota mora biti pri naših sovražnikih mnogo večja nego pri nas. V sliki namreč žetveni uspehi osrednjih držav, od nas zasedenih pokrajin in azijske Rusije niso vpoštejati.

Krapina-Toplice zdravi giht
(Hrvatsko) revma
Pojasnila in išias
prospekt gratis.

Odškodnina za veleizdajstvo. Finančna prokuratura v Pragi je kot zastopnica države vložila proti bivšima poslancema dr. Kramaru in dr. Rašinu tožbo za plačilo 7 milijonov kron ter je predlagala, naj se za razpravljanje o tej tožbi delegira dunajsko deželno sodišče. Po § 58 kaz. postave je namreč vsak storilec zločina veleizdaje z vsem svojim premoženjem odgovoren za storjeno škodo državi ali zasebnim osebam. Z naredbo z dne 9. junija 1915 je bila ta odškodninska obveznost razširjena tudi na vojaške osebe, ki dezertirajo, na take osebe, ki se v vojnih časih borijo proti monarhiji ali pa sovražniku z vohunjenjem ali na drug način s svetom ali dejanjem pomagajo. Radovedni smo na izid te tožbe!

Kanadska vojska. Kanada je poslala doslej angleški armadi 540.000 vojakov. Ti so pa samo deloma iz Kanade same, deloma pa so tudi ljudje iz Združenih držav. 300.000 teh mešanih čet je na zapadni fronti, na Francoskem in zlasti v Belgiji. Zdjaj pošlje Kanada še 50.000 vojakov v Evropo.

Za pomiloščenje dr. Adlerja. „Sovjet ruskih delavcev in vojakov“ je sklenil poslati vsem socialno-demokratskim strankam poziv, da naj delujejo za pomiloščenje Stürgkhovega morilca dr. Friedricha Adler, češ, da je ta možakar „bojevnik za svobodo vseh narodov in za idejo svetovnega miru.“ V dunajskih socialno-demokratskih krogih se govori sicer že s polno gotovostjo, da bode Adler pomiloščen.

Zveza ruske demokratske duhovščine. Še pred revolucijo je bila nekoč v ruski dumi velika in burna razprava. Duhovniki so se oglasili za demokratično načelo v cerkvi in so zahtevali, da morajo duhovniki dobiti besedo tudi pri odločevanju v stvareh cerkve ter svetega sinoda. Zdjaj so demokratični duhovniki ustanovili posebno zvezo, ki ima naslednje cilje: Vsi duhovniki imajo edne pravice pri odločevanju o cerkvenih stvareh; vse prebivalstvo ima edne pravice pri organizaciji in napravi dežele; med delom in kapitalom je vstvariti pravično razmerje v zmislu božjih zakonov in priznati je vsemu prebivalstvu pravico, da dobi zemljo.

Zaplamba zvonov. Dunaj, 23. maja (K.-B.) „Wiener Zeitung“ objavlja odredbo ministrstva deželne brambe, izdane sporazumno z udeleženimi ministri in z vojnim ministrom z dne 25. maja 1917, ki zasega v vojne namene vse zvonove iz bakra, primesi bron, med i. t. d.), ki merijo nazunaj 25 cm ali več. Zasegli jih bodo po predpisih navedene odredbe. V kolikor gre za zvonove, ki so lastnina cerkva (kapel), so lastniki dolžni, da

ki sklepajo take dobavne pogodbe, da družba semena in v omejeni meri tudi umetni gnoj na razpolago. Za tri vrste teh pogodb obstojajo pogodbeni vzorci, iz katerih je posneti vse potrebno. Te tiskovine kakor tudi tiskani ceniki navodila za kmetovalce, prijave in odkazovalne pole za semena se lahko dobijo od imenovane družbe.

Delo pljuč lahko zelo podpiramo, če prsa in hrbet masiramo vsak dan s Fellerjevim fluidom iz rastlinskih zelišč zn. „Elsa-fluid“. To poživljuje delovanje kože in dihanje skozi kožo, poživljuje kroženje krvi in ojači tako tudi pljuče. Čim živahneje kroži naša kri, čim bolj prodira v najodtaljenejšie stanice, tem lažje lahko uniči morebitne bolezenske kali in ohrani telo zdravo. „Elsa-fluid“ se uporablja že nad 20 let v mnogo tisoč rodbinah, več kot 100.000 za hvalnih pisem potrja njega dober učinek. Predvojnje cene: 12 steklenic tega izbornega domačega zdravila stane 6 K poštine prosto na vse strani, pristen edino pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatska). Istotam se naroča tudi Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbarske kroglice zn. Elsa-kroglice izborno sredstvo za želodec. 6 škatlic stane poštine prosto 4 K 40 v. Te kroglice so si že pred več leti pridobile mnogo tisoč prijateljev, ki ne rabijo nikdar kakih drugih odvajil. Medtem ko mnoga druga odvajila slabe želodec in dražijo čreves, ojačijo Fellerjeve „Elsa-kroglice“ želodec in nimajo nikakih drugih škodljivih posledic. Vsekakor tedaj zaslužijo prednost. Dober je Fellerjev črtnik zoper migreno, 1 krono. (—vi—)

Prepoved izvoza živil iz Koroške. Glasom dopisa pristojnega c. in kr. kvartirmojsterskega oddelka je prepovedan iz Koroške izvoz svežega in okajenega mesa, divjačine, špeha, sveže zelenjave, jajc, gozdnih jagod, mleka, sira in putra. Ta prepoved se razteguje na pošiljatve vseh vrst z železnico, pošto, vozovi. Izjemna dovoljenja iz Koroške podaja edino intendantca dotičnega armadnega poveljstva.

Srednješolci — bosni. Te dni so prišli v Celovcu srednješolci gimnazije in realne gimnazije prvič bosni v šolo. Z ozirom na težave preskrbe z obuvali in na veliko draginjo je učiteljsko na predlog profesorja dr. Angerer sklenilo, da se solarjem kot patriotično dolžnost v vojni priporoča, da hodijo bosni ob lepih dnevih.

Rešitev življenja. Šolar Viktor Weimann padel je v Wolfsbergu na Koroškem v fabriški kanal. G. Maks Meier ga je v lastni življenjski nevarnosti iz vode rešil.

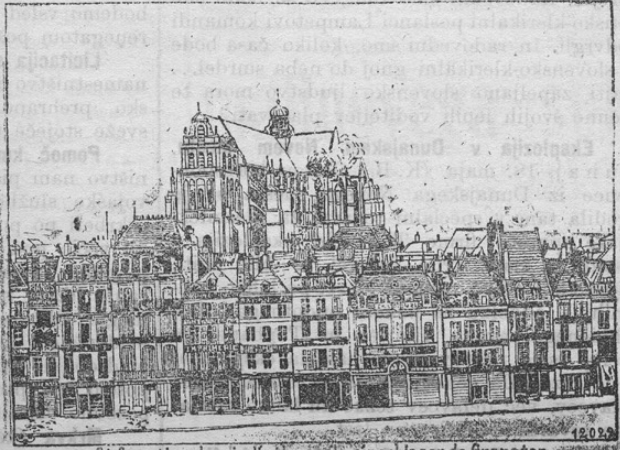
Nesreča za nesrečo. Posestnica Kapeller, po domače Lagler, v Nikolsdorfu pri Paternionu pustila si je od svoje dekle kosilo skuhati. Ko so ženske pojedle, čutile so obe hude bolečine. S strahom izvedla je gospa, da je dekla skuhala kosilo z moko, ki je bila pomešana s strupom in za podgane določena. Poklicalo se je hitro zdravnika dra. Schamberger. Ko je ta k bolnikom hitel, skočil je domači pes proti njemu in ga je v roko ugriznil. Oboleni ženski ste bili rešeni, zdravnik je bil hudo poškodovan, psa pa so še isti dan pokončali.

Samorm. V duševni zmedenosti se je v Arnoldsteinu orožnik Lovrenc Kowatsch s svojo puško ustrelil. Nesrečnež bil je 49 let star in je služil od začetka vojne z Italijo v Unterdrauburgu, Trbižu, St. Veitu in nazadnje v Treibachu. Bil je splošno spoštovan.

Iz vojne.

V nemških uradnih vojnih poročilih se čita opetovano ime mesta St. Quentin, okoli katerega so se bili krvavi in ljuti boji. Naša slika kaže cerkev tega mesta, na katero padajo ravno francoske granate.

S podpisovanjem VI. vojne nega posojila ne storiš usluge samo državi, ampak koristiš tudi samemu sebi, ker si na najplodovitejši in najvarnejši način tvoj denar položil, kateri bode le v tvojem interesu služil splošnosti.

St. Quentin: In die Kathedrale einschlagende Granaten.

...nim
Ze iz
le za
staro
i go-
pri-
za-
anja
Opo-
lasti
o na-
nad-
der
bor-
Ze-
bili.
pre-
Ma-
ni č-
nego
po-
o š-
čen,
zove
epo-
ludi
se je
alni
er si
je
val,
bilo
Ko-
dr.
od-
da
e je
a je
ogel
nete
do-
slo-
Pi-
tem
orno
eti-
naše
odo
judi
e v
joči
nko
rani
itd.
vro-
ga
sled
rani
nje
že.
mo
eni
ler,
se
oče
šno
nje,
cat
ost-
502

...defet Kranjc in je ključavničar južne železnice v Mariboru. Osumljen je tudi, da je pred kratkim nekemu krčmarju ukradel sod in ga potem obradenemu samemu nazaj prodal, predno je ta tatvino opazil.

Vojno odlikovanje 84-letnega moža. 84-letnemu, od 10. aprila t. l. bolanemu Florijanu Kresnik, članu c. k. vojnega društva „Nadvojvoda Friedrich“ v Mariboru, bil je za izborno vojno službovanje srebrni zaslužni križec z vojno dekoracijo na traku hrabrostne medalje podeljen in od kompanijskega komandanta g. Antona Seme izročen. Kresnik je stal v kljub svoji visoki starosti med vso svetovno vojno vzorno v stražni službi, dokler ni vsled starosti obolel. Čast vrlemu starčku!

Iz Save potegnili so mrliča posestnika Johana Drugovič iz Krške vasi.

Ustreljeni vlomilec. V Sv. Petru ob Krki je gori in okolici se je izvršila v spominu čela vsta tatvin in vlomov. Večinoma so pokradli tatovi obleke in živila, nekateri pa tudi zlatnino in denar. Dne 18. t. m. presrečilo se je orožnikom, presenetiti v gozdu tatove, ki so hoteli ravno nekega ukradenega hrana speči. Ko so tatovi orožnike opazili, poskrili so se v gozdovju in skalah. Le eden se je pogabil za svojo puško. Ustrelil je na orožnike, ki so seveda takoj odgovorili in ga tudi zadeli. Tat je bil v par hipih mrtev. Ustreljeni je 22-letni mizar Stefan Brodnik z Orehove vasi pri Bizeljskem. Zasedovanje njegovih tatvinskih tovarišev se nadaljuje.

Iz Maribora nam piše c. k. okrajni žetovni komisar za mariborski politični okraj: „C. k. namestnija je odredila popisovanje vseh kulturnih plošč. Ta popisovanje se že sedaj izvršuje in ima namen, da vsvari poplago za preračunjenje žetve in oddajo zemeljskih pridelkov. V preteklem letu izvršeno popisovanje se ni zamoglo kot tako podlago uporabiti in tudi ni odgovarjalo svojemu namenu. Da pa zamore država pri dobavi zemeljskih pridelkov pravično postopati in nepotrebne krutosti pri predpisovanju oddaje preprečiti, je posebne važnosti popisovanje zemljišč po novem sistemu. Prebivalstvo naj gre torej za posamezne občine določenim organom resnično na roko, da z eventualnim odporom državo ne prisili k večkratni rekviziciji zemeljskih pridelkov. Novi sistem popisovanja je zato vstvarjen, da prodaja natančne številke glede nasada posameznih kulturnih vrst; s tem pride država v položaj, napraviti pravilne in pravične proračune glede eventualnih oddaj zemeljskih pridelkov. Samoumevno se bode v tem računu eventualne elementarne dogodke vpoštevalo in cenitev žetve se bode zgodila šele po tem popisovanju zemljišč ter kratko pred žetvijo. Kmetijsko ljudstvo naj torej to naročeno popisovanje zemljišč ne smatra kot škikano, marveč nasprotno kot odredbo, ki bode le prebivalstvu samemu koristilo ter pravično postopanje zasigurilo.

Podučilo o nasadu zelenjave in krompirja ob vojnem času. Od c. k. štajerskega namestništva izdano podučilo o nasadu zelenjave in krompirja ob vojnem času je ravnokar čisto v tretji izdaji in se dobi brezplačno pri vsakem okrajnem glavarstvu, pri mestnih svetih Gradec in Maribor ter pri mestnih svetih Celje in Ptuj. Razpošilja ga tudi neraračunano poizvedovalno in obveščevalno mesto za nasad zelenjave in krompirja pri c. k. namestništvu v Gradcu, Burggasse 1, 3. nadstropje.

Prispevki za oddajo zelenjave in semen zelenjave. Od c. k. urada za prehrano ljudstva utorizirane preskrbovalnice za zelenjavo in sadje, občekoristna družba z o. p. s sedežem na Dunaju, 1. okraj, Kohlmarkt št. 1 (mesto za zelenjavo in sadje) namerava sklepati s pridelovalci zelenjave pogodbe, in sicer: 1. Pogodbe o nasadu zelenjave, s katerimi se naj odda ves donesek žetve na dogovorjenih delanih površinah družbi. 2. Pogodbe za pridelovanje semena, na podlagi katerih se naj goji zelenjava za seme. Semensko blago najpravi na zahtevo družba. 3. Oddajanje pogodb o oddaji gotovih množin zelenjave. Pri tem lahko tretjino pridelka dobi nazaj pridelovalec za svoje namene. Kmetovalcem,

zvonove naznanijo vsaj do 6. junija pristojnim krajinim vojaškim oblastem in se prično pogajati o prosti prodaji. Po tem roku so vojaške oblasti opravilene, da bodo zasegle zvonove.

Deputacija štajerskih kmetovalcev pri ministrih. Prve dni tekočega meseca so sprejeli deputacijo štajerskih kmetovalcev pod vodstvom njihove ekscelence gospoda predsednika c. kr. štajerske kmetijske družbe, deželnega glavarja Edmunda grofa Attems, Njih ekscelence gospodje c. in kr. vojni minister general infanterije pl. Stöger-Steiner, ministerski predsednik in vodja ministrstva za poljedelstvo grof Clam-Martinic, minister za deželno brambo generalni oberst baron pl. Georgi, vodja urada za ljudsko prehrano minister generalni major Höfer in gospod sekcijski šef v poljedelskem ministrstvu dr. vitez pl. Ertl. Deputacija je imela priliko, da je natančno razložila svoja mnenja glede na preskrbovanje z mesom in prisilno nabavo živine. Te deputacije so se udeležili gospodje: državni poslanec Mihael Brandl, deželni odbornik Franc Hagenhofer, okrajni načelnik in II. podpredsednik c. kr. kmetijske družbe Roman Neuper, državni poslanec Ferdinand pl. Pantz, državni poslanec Michael Schoiswohl, deželni poslanec Franc Stocker, župan in naslednik podružnice Deutschlandsberg Ignaz Strutz in deželni poslanec Jožef Wolfbauer. Odposlanci so razodeli svoje misli o gospodarskem položaju in posebnih razmerah tistih krajev, ki jih zastopajo. Pri tem se je med drugim opozorilo na potrebo semenskega krompirja in plačilo za uporabo vojnih vjetnikov in vojaških delavskih oddelkov. Državni poslanec Schoiswohl je zlasti naglašal potrebo, da se v večji meri rabi velika divjačina za preskrbo z mesom. Deputacija je bila povsod prijazno sprejeta in zagotovilo se ji je, da se bodo gospodarska vprašanja, ki so omenjena v podani vlogi in o katerih se je govorilo, natančno preskušala in razmotrivala.

Prepir v slovenski klerikalni stranki, katerega voditelj sta na eni strani nesebični kranjski deželni glavar dr. Šušteršič, na drugi strani moralni duhovnik dr. K r e k, je razbil najprve slovensko-klerikalne gospodarske organizacije na Kranjskem. Ta usoda grozi sicer tudi slovensko-klerikalnim gospodarskim društvam na Spodnjem Štajerskem in Koroškem. Zdaj pa se je razširil ta bratomorni boj ljubih naših klerikalcev tudi na politično polje. Na seji izvrševalnega odbora „Slov. Ljudske Stranke“, ki se je vršila dne 22. maja v Ljubljani, poskusil je namreč znani deželni odbornik dr. L a m p e svojemu protežju in prijatelju Šušteršiču kranjski mandat v delegaciji rešiti. V ta namen je predlagal, da naj se pri prihodnji volitvi v delegacijo od slovensko-klerikalnih poslancev Kranjske Šušteršič kot član, K r e k pa kot namestnik izvoli. Navzoči državni poslanci pa so protestirali odločno proti takemu sklepu. Po jako živahnem razgovoru sledilo je glasovanje, pri čemur je od 47 navzočih le 25 za ta predlog glasovalo. Radovedni smo, ali bode ta Šušteršič, ki je bil v javnosti že tako jasno razsvetljen, vkljub temu delegacijski mandat sprejel. Radovedni smo tudi, če se bodo slovensko-klerikalni poslanci Lampetovi komandi podvrgli. In radovedni smo, koliko časa bode ta slovensko-klerikalni gnoj do neba smrdel... Kajti zapeljano slovensko ljudstvo mora te račune svojih lepih voditeljev plačevati!

Eksplodija v Dunajskem Novem mestu. D u n a j, 18. maja. (K.-B.) Glasom korespondence iz Dunajskega Novega mesta se je zgodila tam v specialni tovarni za desinfekcijske aparate firme Thurstfeld eksplozija v posodi za kisik. Trije delavci so bili ubiti, trije so bili težko ranjeni, deset pa lahko ranjenih. V oddelku za pakete odtodnega pirotehničnega zavoda Hausel in Topbauer je včeraj vsled neprevidnosti nastala eksplozija, ki je razdejala celo poslopje in ubila devet delavcev, več delavcev težko in lahko ranila. Obe tovarni ste privatna last.

Zvesto prijateljstvo Avstro-Ogrske in Nemčije. Pred kratkim je uničil velikanski požar

ogrsko mesto Gyöngyös. O tej zadevi poroča uradna „Wiener Zeitung“ od 26. maja 1917: — „Njeg. Veličanstvo cesar Viljem II. poslal je Njeg. Veličanstvu cesarju in kralju Karlu v prisrčnih besedah držano brzojavko, v kateri je izrazil svoje in nemškega ljudstva toplo sočutje ob priliki uničujoče požarne katastrofe v Gyöngyösu. Njeg. Veličanstvo cesar in kralj Karl odgovoril je nato tako-le: „Njeg. Veličanstvu nemškemu cesarju in pruskemu kralju! Sprejmi mojo najiskrenejšo zahvalo za tople besede sočutja, ki si jih ob priliki groznega požara, katerega žrtev je bilo četoče mesto Gyöngyös, imel dobroto na mene obračati. Sočutje nemškega ljudstva in njegovega prevzvišenega vladarja bode od požara zadetim tolažba; jaz vidim v tem prisrčnem sočutju novi znak zvestega prijateljstva, ki nas in naše narode veže. — K r l.“

„Renegati.“ Vse časopisje in vsa poštena javnost se je zato potegovala, da bi postal časopisje malo prostejše, da bi se mu dovolilo nekaj svobodnejše besede, da bi se omililo kruto cenzuro, ki je imela gotovo na vse strani svoje nedostatke. In res se je zlasti vsled prizadevanja velikih organizacij žurnalistov to vsaj deloma doseгло, čeprav še časnikarski ideal ni bil dosežen. Žalostno pri tem je le, da gotovi listi — in z ozirom na naše razmere govorimo tu večidel le o slovenskem časopisju — to prostost takoj zlorablajo in vse časnikarsko prizadevanje ad absurdum peljajo. Omeniti hočemo le en slučaj. Komaj je cenzura malo svoje stroge vajete izpustila, ko je pričela v „Straži“ — baje glasilu katoliške slovenske „inteligence“ — in v njenem bratcu „Gospodarju“ že divja gonja zoper nemštvo na Spodnjem Štajerskem. Pobožni gospodje v Mariboru, ki so se pred vojno navduševali za Srbe, med vojno obžalovali pa Kramarja in Grafenauerja, se niso v tem resnem času prav ničesar priučili. Kakor pred tremi leti mislijo in čutijo in sovražijo še danes. Namesto da bi z ozirom na veličastne nauke te krvave vojne delovali na sporazumno delo Slovencev z Nemci, ki bi bilo edino našim deželam in naši domovini koristno, hujskajo z neverjetno strastjo zoper nemštvo, kakor da bi bili Nemci sovražniki domovine, ne pa Srbi, Rusi in — Kramarji ter Grafenauerji! Nemcev na Spodnjem Štajerskem sploh ne priznavajo in o njih govorijo vedno le s psovko „renegati“. Ne bodemo preiskovali, v katerem taboru je več renegatov. Ali ti nemški „renegati“ so v vojni s svojim imetjem in svojo krvjo zvestobo naprav avstrijski domovini izkazovali, in zato nima nikdo — tudi blagoslovljeni gospodje okoli „Straže“ ne! — pravice, psovati jih in jih izročevati javnemu zaničevanju. Časi narodnostne hujskarije in časi tako podlega politikovanja, kakor so ga gospodje okoli omenjenih mariborskih listov navajeni, so minuli in morajo biti pokopani. Slovenski vojniki se borijo ramaob rami z nemškimi za bodočnost Avstrije in skupno teče v strelskih jarkih njih kri za čast domovine. Kdor tega ne razume, mora iz javnosti izginiti. Pričeli bodemo vsled tega zopet odločni boj zoper renegatom poštene avstrijske misli!

Licitacija sveže trave prepovedana. C. kr. namestništvo nam piše: C. kr. urad za ljudsko prehrano je določil, da so licitacije sveže stoječe trave nedopustne.

Pomoč kmetov kmetom. Ces kr. namestništvo nam piše: Po veljavnih določilih so od vojaške službe oproščeni kmetovalci dolžni, oskrbeti po potrebi tudi kmetijski obrat enega ali večih pod orožjem stoječih sosedov. Brezpogojna izvršitev tega medsebojnega podpiranja leži v največjem interesu kmetijstva samega. Občinam se vsled tega naroča, da v evidenčnem listu omenijo, ako oproščenci to medsebojno pomoč izvršujejo, in kakor se bode potem pri pregledanju oprostilnih predlogov posebno oziralo.

Mrkva (karota) in korenje, dragocena jedila. Vsled pičlosti semenskega krompirja moramo si pridelati takih živil, ki pri primeru-

ma lahkem obdelovanju bilo in sigurno in dijo in so pri tem okusna in redilna. Lastnosti imata v obilni meri mrkva in korenje. Z ozirom na sedanje razmere treba je v velikih množinah pridelati. Potrebno se me se še dobi v vsaki trgovini s semeni in od 10 dekahgramov več pri Zvezi gospodarskih zadrug v Eggenbergu pri Gradcu Alte Poststraße št. 152. Zemlje ni treba gnojiti s hlevskim gnojem, vendar se naj globoko in dobro zrahlja in ne sme biti pretežka. Vseje se sedaj kakor hitro je mogoče pa tudi še lahko večkrat po leti na izpraznjene grede. Na 1 m² grede ali polja je treba samo 1 do 2 grama semena, katero se pri sejanju dobro pomeša z nekaj peskom ali peščeno zemljo, da se pri sejanju enakomerno porazdeli. Seje se široma ali boljše v vrsti katerim se daje razdalja pri mrkvi 20 cm pri korenju 24 cm. Pregoste sadike se kmalu zredebijo. Od malih krajših vrst se dobi 1 m² 2 kilograma in od večjih daljših vrst 4 do 5 kilogramov pridelka. Mrkva se uporabljata zaradi visoke sladkobe v jeseni za slakanje sadnega soka in se naj vsled tega obno prideluje. Pojasnilo o pridelovanju podpisarna: Auskunftstelle für Gemüse- und Kartoffelbau bei der k. k. Statthalteri, Graburggasse 1, 3. Stock.

Mayfarth^{ov} Separator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najkornejši in najcenejši, takoj dobivši

stroj za posnemanje mleka

Izdelovanje na uro ca:

Št. 0 —	65 litrov
„ 1 —	120—130 „
„ 2 —	220—250 „
„ 3 —	120—130 „

Ilustrirani katalog št. 1087 stonj in franko.

Ph. Mayfarth & Co

Dunaj, II, Taborstrasse 7

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev. Išče se zastopnike.

Kratko navodilo za zatiranje peronospore in oidij

Poročilo deželnega sadjerejskega ravnateljstva v Gradcu in delni sadjerejske in vinorejske šole v Mariboru.

Vkljub temu, da se vsako leto ponovno kako se zatira peronospora in oidij, vendar potrebno, vnovič pisati o tem, ker zopet mnogo škropilcev moralo iti k vojakom in se rabijo za to delo ljudje, ki mu ni popolnoma kos — dostikrat ženske — slednjič tudi za to, ker pridejo v poštev zatiralna sredstva.

Za zatiranje peronospore razdeluje Zveza potom okrajnih zastopov in občin posameznim vinogradnikom bakreno galico in „bosnapast“.

Opozarja se, da ima Zveza teh sredstev dovolj na razpolago. Od vinogradnikov tedaj odvisno, da se vrši zatiranje pravočasno in temeljito. Pri tem se opozarja sledeče:

Škropi se naj, bodisi z galico ali bosnapasto prvokrat pred cvetom, ko se prikazuje vsi grozdni zarodki, kar se dogaja koncem maja ali začetkom junija, drugokrat pa posredno po cvetu. Ako vsled deževnega hladnega vremena trta dalje časa ne ozdravi se lahko v drugokrat škropi tudi med

tom, k
zarodk
in se p
vreme
Za
ronospo
kjer je
apnena
1 1/2% n
pljenje
„E
1 1/2% c
do 3% n
do 2%
„Bosn
1 1/2% n
žlice“
Pr
in po
natanč
ampak
vseh st
škropit
bila bi
dežuje
zmes,
se vza
tudi n
„Bosn
bakren
O
temelj
K
naj šk
nadaj
V
poroče
bijo, d
ne pre
Z
in „n
Z
ljenju
žvepla
galico
vreme
žvepla
(Preob
trata
in pri
tom v
vodik
A
trosijo
N
tudi s
kujoče
druger
ali „B
salojid
in se
od vse
peronc
Če se
dar š
grozdi
zadost
G
ne“ se
pore,
več m
v nat
rico iz
v razl
Zgato
se ten
je raz
v njo
porud
dele t
K
nes ra
V
jevno
licije
I
poteke

tom, ne da bi to škodilo nežnim grozdnim zarodkom. Tretjekrat se škropi 14 dni pozneje in še ponovno le v slučaju, ako vlažno toplo vreme razvoji peronospora pospešuje.

Za prvo škropljenje v legah, kjer se peronospora po redko pojavlja se vzame 1/10% na, kjer je mnogo peronospora 1 1/2% na galično-apnena zmes; za drugo škropljenje se rabi 1 1/2% na do 2% na in za tretje in četrto škropljenje 1% na do 1 1/2% na zmes.

„Bosne“ se vzame za prvo škropljenje 1 1/2% do 2 1/2% na raztopina, za drugo 2% na do 3% na, za tretje in četrto škropljenje 1 1/2% do 2% na raztopina. Opozarja se, da drži „Bosni“ pridjana žlica 1/2 kg in je vzeti za 1 1/2% na raztopino tri žlice in za 2% na štiri žlice „Bosne“.

Prvo in drugo škropljenje pred cvetom in po cvetu je najvažnejše in se mora zelo natančno in vestno izvršiti. Ne samo listi, ampak tudi grozdni zarodki se morajo od vseh strani temeljito poškopiti. Tako močno škropiti, da bi tekočina z listja odtekala, bila bi potrata. Ako neporedno po škropljenju dežuje, se mora škropljenje ponoviti. Galična zmes, posebno pa „Bosna“ se mora, predno se vzame iz kadij, temeljito premešati in tudi med škropljenjem se mora raztopina „Bosne“ v brenti večkrat pretresti, da se bakrena raztopina ne vsede.

Orodje za škropljenje se po vsaki uporabi temeljito osuši.

Kdor ima galico in „Bosno“ na razpolago, naj škropi prvokrat in drugokrat z galico in nadalje z „Bosno“.

Vsa druga za zatiranje peronospora priporočena sredstva se naj tako dolgo ne rabijo, dokler se na deželnih učiliščih temeljito ne preizkusijo in priporočijo.

Za zatiranje oidija razdeljuje Zveza žveplo in „natriumtiosulfat“ (salojidin).

Žvepla se naj pred cvetom po škropljenju z galico ali „Bosno.“ V drugič se žvepla po cvetu tudi takoj po škropljenju z galico ali „Bosno“ in sicer ob toplem, lepem vremenu brez vetra. Vsakokrat se naj tako žvepla, da se grozdje enakomerno potrosi. (Preobilno žveplanje osmudi grozdje in je potrata žvepla.) Ako se vse žveplo ne razkroji in pride z grozdem v stiskalnice in z moštom v sode, nastane v novem vinu žvepleni vodik in po gnilih jajcih smrdeč okus.

Ako se oidij vkljub žveplanju pojavi, potrosijo se vnovič bolane in sosedne trte.

Natriumsulfat, podžveplenokisli natron, tudi salojidin sol imenovan, je dobro učinkoče sredstvo zoper oidij pri prvem in drugem škropljenju, ako se pomeša z galico ali „Bosno“ — v 1 hl raztopine pride 1/2 kg salojidina. Ako se raztopina pravilno pripravi in se z njo listi, posebno pa grozdni zarodki od vseh strani temeljito poškopijo, zatre se peronospora in oidij, torej obe bolezni hkrati. Če se po drugem in tretjem škropljenju vendar še pojavi oidij, se bolano grozdje in grozdje bližnjih trt z enako raztopino vnovič zadostno poškopijo.

Galično-apnena zmes in raztopina „Bosne“ se pripravljata kakor za zatiranje peronospora, samo da se doda 1 hl raztopine 1/4 kg več mastnega apna, da se vežejo soli, ki so v natriumsulfatu. Salojidin se dene v košarico iz vrbovih šibic in se ponovno pomaka v raztopini, da se sol popolnoma raztopi. Zgotovljena zmes galice in natriumtiosulfata se temeljito premeša. Da se prepričamo, če je raztopina pravilno pripravljena, pomočimo v njo kosček feneltalein-papirja, ki mora lepo porudečiti. Prekislata tekočina bi osmudila nežne dele trte.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 30. maja. Uradno se danes razglašča:

Vzhodno bojišče. Živahnejše bojno delovanje traja zlasti v vzhodni Galicije naprej.

Italijansko bojišče. Ob Soči potekel je včerašnji dan razmeroma mirnejše.

Proti večeru poskusili so Italijani zopet, predreti z močnimi silami pri Vodichah. Napad se je v našem ognju izjalovil. Isto usodo so našli danes zjutraj pri Jamianu zapričeti italijanski sunki. Na Koroškem in ob tirolski fronti ničesar pomembnega.

Južno-vzhodno bojišče. Južno-vzhodno od Berata bili so italijanski poizvedovalni poskusi preprečeni.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 30. maja (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Čez dan je bilo le v oddelku Witschaete artiljerijsko delovanje živahnejše. Zvečer se je ogenj tudi na drugih točkah povišal. Poizvedovalni sunki Angležev Ob Artois fronti, Francozov pa na Chemin des Dames bili so zavrnjeni. Boji v prednjem polju južno-zapadno od St. Quentin prinesli so nam nekaj vjetih.

Vzhodno bojišče. Položaj je nespremenjen.

Makedonska fronta. Nobeni posebni dogodki.

Prvi generalkvartirnojmester Ludendorff.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 30. maja. 1. Novi uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu in Angleškem kanalu poročajo se v velikosti 26.000 brutto-register-ton. Razven neke manjše jadernice so vsi potopljeni čolni angleške narodnosti. — 2. Od naših podmorskih čolnov se je zopet neko večje število parnikov in jadernic s skupno vsebino 50.000 brutto-register-ton potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Naš državni zbor.

K.-B. Dunaj, 30. maja. (Skrajšano). Avstrijski državni zbor je imel danes svojo otvorilno sejo. Prostri poslancev, ki so na bojišču padli, bili so s krasnimi venci okinčani. Ministerski predsednik grof Clam-Martinic predstavil je zbornici ministerij in vpo-klicaj poslanca dr. v. Fuchs za starostnega predsednika. Poslanec v. Fuchs prevzel je predsedništvo in držal govor, v katerem se je spominjal zlasti pokojnega cesarja Franca Jožefa, nadvojvode Franc Ferdinanda in njegove soproge in v katerem je slavil potem cesarja Karla ter cesarico Cito, katerim je zaklICAL zbornica navdušeno trikratni „hoch!“ Potem se je spominjal starostni predsednik junaškega dela naše armade na bojišču, zlasti naših boriteljev ob Sočni fronti. „Z vročim navdušenjem kliče poslaniška zbornica braniteljem naše domovine in z njimi zvezanimi armadam, ki v skupnem boju našim sovražnikom nasproti stojijo, besede nevenljive zahvale.“ — Predsednik je potem naznanil, da sta posl. Schachinger in Wastian mandate odložila. S pravomočno sodbo so postali prosti mandati obsojenih poslancev Kurylowicz, dr. Markow, Franc Grafenauer, dr. Battisti, Franc Burival, V. Choc, J. Nettolicky Vojna, dr. Kramar, A. Rašin. Proti posl. Klofaču je dvignjena obtožba zaradi veleizdaje.

Potem je bil za predsednika zbornice izvoljen dr. G. Groß. Ta je prevzel predsedstvo, se spominjal armade in zaklical trikratni „hoch“ na Avstrijo in cesarja Karla.

Zbornica je izvolila nato svoje podpredsednike in zapisnikarje.

Nemški državni zbor našemu.

K.-B. Dunaj, 30. maja. Od predsednika nemškega državnega zbora dr. Kaempfa došla je na predsednika poslaniške zbornice brzobjavka z najprisrčnejšimi pozdravi in zvezo-prijateljskimi voščili, v katerem pravi: „Krepko združene borijo se armade in

mornarice zveznih držav za našo svobodo, za našo neodvisnost, za naše življenje. Zmagovita zmaga bode — tega smo si gotovi — našla vladarje in narode združene, bode zacelila rane, ki nam jih je ta najogromnejša vseh vojen napravila, in bode pdljala naše narode k novemu cvetju, sili in blagostanju.

Vojna

bila nam je od naših sovražnikov vsiljena. Branimo tedaj le svojo očetnjava.

V strelskih jarkih

teče kri naših sinov za čast domovine.

Naša dolžnost

pa je, da ne pustimo te vojake brez hrane, brez streliva, brez vojnih sredstev. Naša dolžnost je, da dajemo domovini tista sredstva, ki jih v svoji obrambi potrebuje. Zato pa — in tudi zato, ker je na ta način posojeni denar najbolje naložen —

podpisujemo vsi 6. vojno posojilo!

Loterijske številke.

Gradec, 23. maja 1917: 31, 10, 28, 45, 48.
Trst, 31. maja 1917: 22, 82, 30, 20, 19.

Uši z zalego

odpravi garantirano takoj samo

Really Entlausungswasser

Cena 3 in 5 kron.
Zastopnik: Windlager, Schönaugasse 90, Gradec. 256

500 kron

Vam plačam ako moj iztrebnik korenin Riabalsam Vaša kurja oesa, bradavice in t do krizo ne odpravi v 3 dneh brez bolečin. Cena ene posodiče z garancijskim pismom K 175, 3 posodiče K 450, 6 posodič K 750. Stotero zahvalnih pism. Kemény, Kaschau (Kassa) I. poštni predal 12/344 (Ogrsko)

Kuharica

strogo solidna, se takoj sprejme v „Deutsches Vereinshaus, Ptuj. 259

Pridni mizarski učeneč

se takoj sprejme pri g. J. Benkitsch, mizarskemu mojstru v Mariboru. 242

Šturke, ruse, mravlje, molje prežene za gotovo

„Asanol“

je brez duha, ni strupen, osupno, garantira učinkovitost. Edino brez nevarnosti, zagotavlja učinkovito sredstvo za domačo porabo in obrotlačiča (kakor peki, slaščičarne, mesarji, prekuhavalci gostilničarji itd.) Opozarja se na ime „Asanol“, ker drugi se na bre vrednosti. 1 zavoj stane 1 krono. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojev po povzetju. Josip Berdajs, Ljubljana, Zeljarska ulica 18. 238

Kraste

lišaj, srbenje in druge kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaže, njima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Velika posoda K 3.—, dvojna K 5.50. — Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škaltja 2 K 50 h. Dobi se oboje pri naprej-pošiljavi svote ali povzetju na naslov: Paratol-Werke in Budapest IV—20., Eötvös-ut. 28. 243

Kupim vsako množino

malinovega soka

Vzorce z navedbo cene je poslati takoj na Emil Stiassny, Kolonialwaren, Wien II., Obere Donaustraße 91/7. 258

Sacharin

za gostilničarje se dobi v Ptuj vsak dan od 9. do 5. ure v pisarni „Weinbaugenossenschaft“ („Neue Welt“), ob nedeljah in praznikih pa od 7. do 12. ure pri načelniku Ign. Roßmann, Ptuj, Untere Draugasse. 260

PREMOG ZA KROMPIR

V zmislu odredbe ces. kr. urada za ljudsko prehrano od 13. marca 1917 namerava Trboveljska premogokopna družba pogodbe na letošnjo dobavo krompirja (v vsaki množini) sklepati in je družba eventualno pripravljena, kompenzacijskim potom

premog za krompir dati.

Ponudbe na **rudniško vodstvo v Trbovljah, Južno Štajersko.**

Učenec

z zadostno šolsko izobrazbo se takoj sprejme; ne sme biti čez 15 let star. Naslov: **Josef Srimz, Celje, trgovina s špicerijo, kolonijalnim blagom, vinom in žganjem.**

Kasirka

za detajlno trgovino z žganjem se išče za takojšnji vstop. Znati mora oba deželna jezika. Dopisi na

Simon Hutter, Ptuj

Inzerati

v

„Štajercu“

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh. Sprejemajo se:

v **Ptaju** pri upravi lista;

v **Celju** pri gosp. Fritz Rasch;

v **Mariboru** pri g. Rud. Gaisser.

»Štajercu« posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v »Štajercu« se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

Podpisujte VI. vojno posojilo!

Jetični

na prsih bolani, na pljučih bolani, astmatični, bledični, skrofulozni, na krvi revni.

Konečno se je našlo sredstvo, ki prinaša omenjenim bolnikom dogo zaželjeno olajšanje in ozdravljenje njih bolezni, v

apotekarja Vértés apneno-železnem sirupu

Isti se je že pri stotisočih bolnikih **krasno obnesel** in se vsled tega od najodličnejših profesorjev in zdravnikov kot **najučinkovitejše** sredstvo pri zgoraj omenjenih boleznih priporoča in rabi, istotako pri **oslovskemu kašlju, rhabditisu (angleški bolezni), bluvanju krvi, suhosti, ženskih boleznih** ter stanju **slabosti in opešanja** vsake vrste. Vsled prijetnega okusa in duha se tudi od najobčutljivejših oseb ter otrok rad jemlje. **Vojaki**, ki se bolelih in opešani iz vojne vračajo, vzamejo ga radi in z največjo koristjo v okrepčanju in zopetno ozdravljenju svojega od vojnih težav oslabilnega organizma.

1 steklenica K 6.— franko; 4 steklenice, ki se jih navadno za eno zdravljenje rabi, pri naprej-pošiljavi K 17.— franko od **L. Vértés, apoteka, Lugos Nr. 463.**

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Dve učenki

iz boljše hiše, z dobro šolsko izobrazbo, ter

ena dekla

za domače delo se takoj sprejmejo pri gosp. **Franz Drofenik, trgovce, Poličane.**

Armadne ure na napestnik.

natančno regulirane in reparirane. — Nikel ali jeklo K 25.— 30.— ali 35.— Z radium svetilom K 30.—, 35.—, 40.—. Srebrne ure na napestnik (Zugarmbanduhren) K 50, 60 3 leta pisemske garancije. Razpošiljatev po povzetju, izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Prva fabrika ur **HANNS KONRAD, c. in kr. dvorni liferant Brūx Nr. 1503 (Češko).** Glavni katalog zastoj in poštnine prosto. 387

Framydol

je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive las in brade za trajno temno pobarva, 1 steklenica s poštnino vred K 2-70.

Rydyol

je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. — 1 steklenica s poštnino vred . . . . K 2-45. Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila: **Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.**

Kupci, pozor!

Na prodaj je **lepo posestvo**, katero obstoji iz njiv, travnikov, gošče in lep velik sadonosnik, krave, svinje in vse kar stoji in leži. Vse vkup meri 12 oralov. Leži na lepi solčni legi, 20 minut od mesta Slovenska Bistrica. Več se izve pri g. **Anton Cilenšek, posestnik v Frauheimu št. 1.**

Vinogradniško posestvo

okrog 7 oralov vinograda in 5 oralov travnikov ter polja v najboljšem stanju, vsakoletna trgatega 25 do 30 polovnjakov, najboljše gorice Ljutomer, Jerusalemer-Ried, sadonosnik, zidana klet in hiša za prešo, vinarčarija, se zaradi gotovih okolnosti prodaja. Šifra: **Gut Verzinsung 120.000 na upravo tega lista.**

Molitveniki

slike svetnikov, križi, medalje

rožni venc

in druge potrebščine za Božji pot

vedno v zalogi po najnižjih cenah pri

firmi Josef Martin

Maribor.

Zastoj in poštnine prosto

dobi vsakdo na željo moj glavni katalog z okroglo 4000 podobami o urah, zlatem, srebrnem, godbenem, hrivnem blagu. Violino za soljarje in koncerte po K 12, 14, 16, 22, 30, 40, in višje. Dobre harmonike po K 8, 10, 12, 14, 16, 22, 30, 40, 50 in višje. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plaćili po razpošiljalni hiši **Hanns Konrad, c. in k. dvorni liferant Brūx Nr. 1740 (Češko).**

Brata Slawitsch

v Ptuj

Florianiplatz in Ungartorgasse

priloga izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

- Singer A ročna mašina K 100.—
- Singer A . . . . . K 120.—
- Dürkopp-Singer . . . . . K 150.—
- Dürkopp-Ringschiff za šivilje . . . . . K 200.—
- Dürkopp-Zentralbobbin za šivilje . . . . . K 200.—
- Dürkopp-Ringschiff za krojače . . . . . K 250.—

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattun g. . . . . K 250.—

Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje . . . . . K 250.—

Minerva A . . . . . K 200.—

Minerva C za krojače in čevljarje . . . . . K 240.—

Howe C za krojače in čevljarje . . . . . K 150.—

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so nikakor povsod. — Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistimznana, kateri imajo mašine od nas. **Cenik brezplačno.**

Ni več zobobola,

ne noči brez spanja. »Fides« odpravi bolečine pri vtilih zobeh, kakor pri najhujših vratnejših revmatičnih zobnih boleznih, ki ni pomagalo nobeno sredstvo. Ako ti uspeha, denar nazaj! Cena K 2.—, 3 tub K 5.—, 6 tub K 8.—. Nobenega zobnega kamenja več. Snežno-bele zobe dosežete s »Kiris«-zobno Takojšnji učinek. — Cena K 2.—, 3 steklenice K 5.—. Nemeny, Naschau 1., poštni predal 12/226, Ogrsko.

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-80, za miši K 4—, vlovi brez nadzora do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Povsod najboljši uspehi. . . . . Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljatev po povzetju, poštnina 80 vin. Export-haus **Tintner, Wien, Neullinggasse Nr. 26/P.**

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2 ure popoldne (biagajna je od 12. do 1. ure zaprta), ut nedeljab in praznikih od 11. do 12. ure popoldne. Kopelj z vročim zrakom, s »Brausebad« z jrbu. K - 70

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali pov hitro in diskretno prodati, naj se obrne na **Handelsverkehrszeitung „HAYEG“, Wien, I. Glastrasse 5, telefon interurban 8275,** in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacij brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.